

Osiemdziesiąta rocznica urodzin prof. dr hab. Zbigniewa Pawłowskiego

Eighty anniversary of prof. dr hab. Zbigniew Pawłowski

W związku z tą piękną rocznicą przedstawiamy poniżej niezwykle pracowity życiorys Dostojnego Jubilata sporządzony na podstawie danych uzyskanych z najbardziej kompetentnego źródła, czyli od samego Jubilata.

Prof. dr hab. Zbigniew Stanisław Pawłowski.
Urodzony dnia 29 lipca 1926 roku w Poznaniu.
Syn Stanisława, profesora Uniwersytetu Poznańskiego i Ewy Wandy z d. Kamińskiej.
Żonaty (3 września 1952) z dr med. Eugenią Janiną Grzankowską.
Dzieci: dr chem. Magdalena Maria Pawłowska (ur. 16 sierpnia 1953) i prof. dr biol. Jan Wojciech Pawłowski (ur. 29 czerwca 1955).
Narodowość: polska.
Obywatelstwo: polskie.
Niepartyjny.

Wykształcenie, stopnie i tytuły naukowe

Uczeń Prywatnej Szkoły Podstawowej św. Kazimierza w Poznaniu (1932–1938).

Absolwent Gimnazjum i Liceum im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu (24 czerwca 1946).

Lekarz medycyny, Akademia Medyczna im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu (1 października 1946–20 grudnia 1951).

Specjalista chorób wewnętrznych (23 stycznia 1958), po stażu w I Klinice Chorób Wewnętrznych AM w Poznaniu (1955–1958).

Specjalista chorób pasożytniczych ad personam (22 października 1959), po 4-miesięcznym szkoleniu w zakresie parazytologii w Chińskiej Republice Ludowej (1959).

Doktor nauk medycznych, Akademia Medyczna w Poznaniu (20 grudnia 1961) na podstawie rozpra-

wy pt. Wpływ hormonów kory nadnercza na przebieg włośnicy doświadczalnej oraz na liczebność i lokalizację pasożytów u zwierząt doświadczalnych.

Dyplom Medycyny Tropikalnej i Higieny (DTM&H) Liverpool, jako stypendysta Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) (16 grudnia 1964).

Doktor habilitowany w zakresie parazytologii medycznej, Akademia Medyczna w Poznaniu, na podstawie rozprawy: Hormony kory nadnercza w fazie jelitowej włośnicy doświadczalnej (7 czerwca 1967).

Profesor nadzwyczajny nauk medycznych Akademii Medycznej w Poznaniu (29 października 1977).

Profesor zwyczajny nauk medycznych Akademii Medycznej w Poznaniu (1991).

Profesor emerytowany Akademii Medycznej w Poznaniu (30 września 1996).

Przebieg pracy zawodowej

Zastępca asystenta, asystent, adiunkt Katedry Biologii i Parazytologii Lekarskiej AM w Poznaniu (1 grudnia 1948–30 listopada 1967).

Docent etatowy przy Katedrze Biologii i Parazytologii Lekarskiej AM w Poznaniu (1 grudnia 1967–30 marca 1970).

Kierownik Kliniki Chorób Pasożytniczych i Tropikalnych AM w Poznaniu (1 kwietnia 1970–2 grudnia 1979 i 1 lutego 1987–30 września 1996).

Lekarz Wojewódzkiego Szpitala Dziecięcego, Oddział Zakaźny w Poznaniu (1 marca 1952–1 lutego 1953).

Kierownik Poradni Chorób Pasożytniczych Wojewódzkiej Przychodni Specjalistycznej w Poznaniu (1 kwietnia 1953–2 grudnia 1979).

Dyrektor Instytutu Mikrobiologii i Chorób Zakaźnych Akademii Medycznej w Poznaniu (1 października 1978–2 grudnia 1979).

Kierownik działu IPI (Intestinal Parasitic Infections), Programu Choroby Pasożytnicze (PDP — Parasitic Diseases Programme) Światowej Organizacji Zdrowia w Genewie (2 grudnia 1979–31 października 1986, delegowany z Akademii Medycznej w Poznaniu).

Opiekun naukowy 2 habilitantów i promotor 10 doktorantów.

Dorobek naukowy

Autor 616 publikacji (do roku 2005), w tym:
80 prac oryginalnych,
13 podsumowań prac badawczych i analiz,
122 prace pogładowe,
135 streszczeń zjazdowych,
33 dokumenty WHO,
27 monografii i opracowań redakcyjnych,
109 rozdziałów w książkach i podręcznikach (w tym 33 w USA i 5 w UK),
97 innych,
oraz 11 prac niepublikowanych¹.

Pełnione funkcje w ciałach kolegialnych

Polskie Towarzystwo Parazytologiczne (sekretarz Zarządu Głównego 1962–1964; przewodniczący Oddziału Poznańskiego 1966–1970; wiceprezes 1970–1973, prezes 1973–1976).

Polskie Towarzystwo Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych (wiceprezes 1975–1978, członek Zarządu 1979).

Europejska Federacja Parazytologów (wiceprezydent 1973–1980).

Międzynarodowa Komisja Włośnicowa (sekretarz generalny 1972–1976, prezydent 1976–1980).

Rada Naukowa przy Ministrze Zdrowia i Opieki Społecznej: Komisja ds. Parazytologii Lekarskiej (sekretarz naukowy 1961–1974), Zespół ds. Chorób Tropikalnych (sekretarz naukowy 1966–1974), Zespół ds. Chorób Pasożytniczych i Tropikalnych (przewodniczący 1974–1978).

Komitet ds. mianownictwa chorób (przewodniczący 1978–1979).

Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej, Komisja Leków (członek 1988–1991).

Nadzór specjalistyczny:

Krajowy Zespół ds. Chorób Zakaźnych (członek 1975–1979),

Krajowy Zespół w dziedzinie medycyny tropikalnej (członek 1977–1980).

Komisja epidemiologiczna Rady Sanitarno-Epidemiologicznej przy Głównym Inspektorze Sanitarnym (członek 1993–1998).

Polska Akademia Nauk, Komitet Parazytologii (członek 1973–1979, 1987–2006, wiceprzewodniczący 1990–1996).

Polska Akademia Nauk, Komitet Etiologii i Patogenezy Zakażeń Człowieka (członek 1996–1998).

Główny wykonawca czterech 4-letnich programów badawczych z Centers for Disease Control and Prevention, Atlanta GA, USA w ramach współpracy naukowej polsko-amerykańskiej (1972–1981 i 1990–2000).

Fundacja pomocy humanitarnej „Redemptoris Missio” — Medicus Mundi Poland (jeden z 3 fundatorów — 1992 — nadal, przewodniczący Rady Fundacji 1992–2004).

Rada Europejskich Szkół i Instytutów Tropikalnych (członek 1969–1979 i 1987–1996, prezydent 1978).

Ekspert Światowej Organizacji Zdrowia, (1972–1980 i 1987–2007).

WHO Informal Working Group on Echinococcosis (przewodniczący sekcji medycznej 1988–1994, członek 1994–2006).

United Nations Children's Fund, konsultant (1989).

International Zoonosis Association (wiceprezes 1989–1991).

Unia Europejska, program TEMPUS, (kierownik programu biomedycznego w AM Poznań, 1992–1998).

Działalność organizacyjna

Organizator lub współorganizator wielu krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych, w tym:

XIV Konferencja Europejskich Szkół i Instytutów Tropikalnych, Poznań, 1974 (organizator),

IV Międzynarodowa Konferencja Włośnicowa, Poznań, 1976 (organizator),

VI Międzynarodowy Kongres Chorób Zakaźnych i Pasożytniczych, Warszawa, 1974 (wiceprzewodniczący Komitetu Organizacyjnego),

IV Kongres Światowej Federacji Parazytologów ICOPA Warszawa, 1976 (wiceprzewodniczący Komitetu Organizacyjnego),

Międzynarodowa Konferencja nt bąblowicy, Al Ain, Zjednoczone Emiraty Arabskie, 1994 (współorganizator),

¹ Pełny spis publikacji jest dostępny w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, ul. Parkowa 2, 60-775 Poznań, AP@amp.edu.pl.

VIII Kolokwium Europejskiej Federacji Parazytologów, EMOP 8, Poznań, 2000 (przewodniczący Komitetu Organizacyjnego),

NATO Advanced Research Workshop on Cestode Zoonoses: Echinococcosis and Cysticercosis — An Emergent and Global Problem. Poznań, 2000 (współorganizator).

Z ramienia WHO, Genewa, organizator krajowych i regionalnych kursów szkoleniowych nt zwalczania pasożytów jelitowych człowieka dla przedstawicieli 32 krajów (miejsca kursów: Brazylia, Indie, Kuba, Lesotho, Nigeria, Papua Nowa Gwinea, Peru, Portugalia, Seszele, Tanzania, Tonga, Tunezja).

Uczestnik wielu konferencji naukowych w kraju i zagranicą; m.in.

WHO, UNICEF, American Society of Tropical Medicine and Hygiene,
Europejskiej Współpracy Gospodarczej,
Papieskiej Akademii Nauk,
Fundacji Rockefellera, ICOPA, EMOP.

Działalność redakcyjna i opiniująca

Acta Parasitologica Polonica: przewodniczący Rady Redakcyjnej (1977–1978), Acta Parasitologica (sporadycznie),

Acta Tropica (1992–nadal),

Drugs under Clinical Research (1986–nadal),

Echinomed: redaktor (1991–1995),

Emirates Medical Journal (sporadycznie),

Experimental Parasitology (sporadycznie),

Medecine d’Afrique Noire (okresowo),

Medicus Mundi Polonia: redaktor (2001–nadal),

Parasite (sporadycznie),

Trends in Parasitology (sporadycznie),

Veterinary Parasitology (okresowo),

Wiadomości Parazytologiczne: z-ca redaktora zeszytów włośnicowych (1972–1976),

recenzent wielu prac doktorskich i habilitacyjnych oraz wniosków o awans naukowy w Polsce i zagranicą.

Członkostwo w towarzystwach naukowych w kraju i zagranicą

American Society of Tropical Medicine and Hygiene: 1990 — nadal,

British Society of Parasitologists,
European Society of Clinical Microbiology and Infectious Diseases: 2001–2006,

International Society of Travel Medicine: 2001 — nadal,

Polskie Towarzystwo Parazytologiczne: 1957 — nadal,

Polskie Towarzystwo Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych: 1972 — nadal,

Royal Society of Tropical Medicine and Hygiene: 1966 — nadal,

Société Suisse de Medicine Tropicale et de Parasitologie.

Honorowe wyróżnienia i odznaczenia

Dyplom honorowy American Veterinary Epidemiological Society (1976),

Członek honorowy American Society of Tropical Medicine and Hygiene (1990),

Członek honorowy International Commission on Trichinellosis (1992),

Członek tytularny Asociacion Internacional de Hidatidologia (1993),

Dyplom Centers for Disease Control and Prevention, Atlanta, GA, USA (1996),

Członek honorowy Słowackiego Towarzystwa Parazytologów (2000),

Członek honorowy Société Suisse de Medecine Tropicale et de Parasitologie (2006),

Srebrny Krzyż Zasługi (1972),

Złoty Krzyż Zasługi (1977),

Odznaka za Wzorową Pracę w Służbie Zdrowia (1983),

Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1993),

Medal im Konstatego Janickiego — Bene de Parasitologia Meritus.

Drogiemu Jubilatowi składamy serdeczne życzenia jeszcze wielu równie pracowitych lat w zdrowiu i pogodzie ducha.